

POSTANOWIENIE

Dnia 23 stycznia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Józef Frąckowiak

SSN Maria Szulc

w sprawie z powództwa J. S.A. w Z.

przeciwko Syndykowi masy upadłości D. sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej w K.
i E. J.

o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli i zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 23 stycznia 2019 r.,

zażalenia Syndyka masy upadłości D. sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej w K.

na postanowienie zawarte w pkt I wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 26 marca 2018 r., sygn. akt VI ACa [...],

uchyla zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Powód J. S.A. z siedzibą w Z. wniósł o zobowiązanie pozwanego ad. 1- Syndyka Masy Upadłości „D.” sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w K. (dalej jako Syndyk) do złożenia oświadczenia woli, którego przedmiotem jest skorzystanie przez pozwanego z odkupu od powoda prawa użytkowania wieczystego bliżej opisaney nieruchomości gruntowej oraz prawa własności znajdujących się na niej budynków i budowli oraz nabycie tych praw od powoda za wynagrodzeniem w kwocie 10 980 000 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 17 marca 2012 r. do dnia zapłaty oraz stwierdzenie, że prawomocny wyrok zastępuje umowę.

Powód domagał się także zasądzenia na swoją rzecz od pozwanego ad.2- E. J., jako poręczyciela zobowiązań D.” sp. z o.o., solidarnie z pozwanym ad. 1, kwoty 10 980 000 zł z odsetkami od dnia 17 marca 2012 r. do dnia zapłaty tytułem ceny za opisaną wyżej nieruchomość. Nadto powód wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanych ad. 1 i ad. 2 solidarnie kwoty 1 008 744,08 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Na wypadek nieuwzględnienia opisanych roszczeń, powód wniósł ewentualnie o zasądzenie na jego rzecz od obu pozwanych solidarnie kwoty 11 988 744,08 zł z bliżej określonymi odsetkami ustawowymi, ewentualnie o zasądzenie na jego rzecz od E. J. kwoty 11 998 744,08 zł z odsetkami ustawowymi jak wyżej.

Postanowieniem z dnia 2 grudnia 2015 r. (k.1844, tom 10 akt), Sąd Okręgowy w W. przekazał Sędziemu Komisarzowi w postępowaniu upadłościowym prowadzonym w Sądzie Rejonowym w K. (sygn. akt X GUp [...]) roszczenie główne o zapłatę przez Syndyka Masy Upadłości „D.” sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w K. kwoty 1 008 744,08 zł oraz roszczenie ewentualne o zapłatę przez Syndyka kwoty 11 988 744,08 zł.

Wyrokiem z dnia 2 grudnia 2015 r., Sąd ten rozstrzygając co do roszczenia głównego - oddalił powództwo o zobowiązanie pozwanego Syndyka do złożenia opisanego w pozwie oświadczenia woli (pkt I.1), zasądził od pozwanego E. J. na rzecz powoda kwotę 10 980 000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 17 marca

2012 r. do dnia zapłaty, przy czym orzekł, że odpowiedzialność tego pozwanego jest solidarna, jako poręczyciela, z D. sp. z o.o. w K. w upadłości likwidacyjnej (pkt I.2), oddalił powództwo wobec E. J. o zapłatę kwoty 1 008 744,08 zł (pkt I.3), oddalił powództwo w zakresie żądań ewentualnych skierowanych przeciwko obu pozwanym (pkt II i III) oraz orzekł o kosztach postępowania.

Syndyk zaskarżył apelacją opisany wyrok w pkt I.2 w części, w jakiej Sąd Okręgowy orzekł, że pozwany Syndyk odpowiada solidarnie z E. J. co do zasądzonej od tej osoby fizycznej jako poręczyciela na rzecz powoda kwoty 10 980 000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 17 marca 2012 r. do dnia zapłaty. Zarzucił naruszenie art. 174 § 1 pkt 4 k.p.c. w zw. z art. 380 k.p.c. i w zw. z art. 316 k.p.c., naruszenie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. w zw. z art. 380 k.p.c. i w zw. z art. 316 § 1 k.p.c., naruszenie art. 233 § 1 k.p.c., naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. oraz naruszenie art. 65 § 2 k.c., art. 65 § 2 w zw. z art. 395 § 1 k.c. oraz art. 879 § 1 w zw. z art. 876 § 1 i art. 881 k.c. Formułując te zarzuty apelacyjne, Syndyk wniósł o zawieszenie niniejszego postępowania do czasu zakończenia postępowania wywołanego sprzeciwem J. S.A. W Z. przed Sądem Rejonowym w K. złożonym w postępowaniu upadłościowym „D.” sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w K. (sygn. akt X GUp [...]), ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w punkcie 1.2. i oddalenie powództwa w stosunku do pozwanego ad. 1, względnie o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Postanowieniem zawartym w punkcie I oraz częściowo w punkcie III wyroku z dnia 26 marca 2018 r., Sąd Apelacyjny w [...] odrzucił apelację Syndyka i zasądził od niego na rzecz powoda koszty postępowania apelacyjnego w kwocie 5 400 zł. Sąd wskazał, że objęty apelacją wyrok Sądu Okręgowego jest korzystny dla pozwanego ad. 1, a zatem Syndyk nie ma interesu prawnego w jego zaskarżeniu, albowiem nie występuje stan pokrzywdzenia pozwanego ad. 1 zaskarżonym orzeczeniem. Powołał się na uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2014 r., III CZP 88/13 (OSNC 2014, nr 11, poz. 108), mającą moc zasady prawnej, zgodnie z którą pokrzywdzenie orzeczeniem (*gravamen*) jest przesłanką dopuszczalności środka zaskarżenia, chyba że interes publiczny wymaga merytorycznego rozpoznania tego środka.

W zażaleniu na to orzeczenie, Syndyk zarzucił naruszenie art. 370 k.p.c. w zw. z art. 72 § 1 pkt 1 k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c., naruszenie art. 370 k.p.c. w zw. z art. 386 § 4 k.p.c. i art. 379 pkt 5 k.p.c., naruszenie art. 370 k.p.c. w zw. z art. 98 ust. 4 ustawy prawo upadłościowe i naprawcze oraz art. 149 ust. 3 ustawy prawo upadłościowe i naprawcze, a także art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia zawartego w pkt I i III opisanego wyżej wyroku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W części objętej apelacją wywiedzioną przez pozwanego ad. 1 od punktu I.2. wyroku Sądu Okręgowego, w którym Sąd ten zasądził od pozwanego E. J. na rzecz powoda kwotę 10 980 000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 17 marca 2012 r. do dnia zapłaty, przy czym orzekł, że odpowiedzialność tego pozwanego jest solidarna, jako poręczyciela, z D. sp. z o.o. w K. w upadłości likwidacyjnej, skarżący miał interes prawny w zaskarżeniu, skoro obiektywnie rzecz ujmując, opisana wyżej część tego rozstrzygnięcia jest dla skarżącego niekorzystna. Sąd Okręgowy orzekając o solidarnej odpowiedzialności pozwanego ad. 1 w opisanym wyżej zakresie uwzględnił bowiem powództwo, natomiast nie uwzględnił stanowiska Syndyka, który w odpowiedzi na pozew domagał się oddalenia skierowanego przeciwko niemu powództwa w całości. W tym stanie rzeczy zażalenie jako zasadne podlegało uwzględnieniu, w wyniku czego Sąd Najwyższy uchylił postanowienie o odrzuceniu apelacji skarżącego i obciążeniu pozwanego ad. 1 kosztami postępowania apelacyjnego na rzecz powoda (art. 398¹⁵ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).